

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce **L. N.**, zast. JUDr. Janou Pánkovou, advokátkou, se sídlem v Hradci Králové, Letců 1005, proti žalovanému **Krajskému úřadu Pardubického kraje**, se sídlem v Pardubicích, Komenského nám. 125, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 5. 2003, č. j. 30 Ca 213/2002 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni stěžovatele, JUDr. Janě Pánkové, advokátce, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 3225,- Kč, která jí bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, kterým soud odmítl jeho žalobu proti rozhodnutím bývalého Okresního úřadu Pardubice ze dne 11. 10. 2002 a ze dne 18. 11. 2002, jimiž bylo rozhodnuto o odvoláních žalobce proti posudkům Centra pracovního lékařství Nemocnice Pardubice, ze dne 6. 8. 2002 a ze dne 30. 10. 2002, kterými žalobci nebyla přiznána nemoc z povolání.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod, obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a namítá tak nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, konkrétně nesprávný

výklad ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s., a dále kasační stížnost podává i z důvodu, obsaženého v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., t. j. pro vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgány v napadených rozhodnutích vycházely, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu.

Pokud jde o namítaný nesprávný výklad ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s., stěžovatel uvádí, že soud návrh odmítl z důvodu první části věty cit. ustanovení (*Ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob ...*), aniž zohlednil a posoudil skutečnost uvedenou v další části cit. ustanovení, t. j. „*pokud samy o sobě neznámají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání ...*“. Stěžovatel dodává, že nedílnou součástí obou napadených rozhodnutí Okresního úřadu Pardubice je nález Kliniky nemocí z povolání VFN v Praze ze dne 10. 7. 2002, jehož správná interpretace pro stěžovatele znamená skutečnou právní překážku výkonu povolání. Je vyučen jako provozní chemik, referentka místní pobočky Úřadu práce mu však nemůže v konfrontaci s předmětným nálezem Kliniky nemocí z povolání nalézt vůbec jakékoliv zaměstnání.

Ve vztahu ke druhému stížnostnímu důvodu (skutková podstata, z níž správní orgány v napadených rozhodnutích vycházely, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu) stěžovatel uvádí, že napadená rozhodnutí se sice odvolávají na nález Kliniky nemocí z povolání VFN v Praze ze dne 10. 7. 2002, ale ve svých závěrech jsou v rozporu s tímto nálezem. K tomu stěžovatel ve svém doplňujícím vyjádření ze dne 18. 11. 2003 poukazuje na to, že závěry Kliniky nemocí z povolání VFN Praha nebyly respektovány, nebylo stěžovateli přiznáno ztížení společenského uplatnění a trvalé následky v souvislosti s přiznáním nemoci z povolání ze dne 18. 10. 2001. V tomto doplňujícím vyjádření stěžovatel mj. poukazuje na to, že podal námitku podjatosti vůči pracovníci, která zpracovávala vyjádření žalovaného pro potřeby řízení u krajského soudu, a dodnes o této námitce nebylo rozhodnuto, a dále vznáší pochybnost o oprávněnosti osoby, která podepsala vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti.

Proto stěžovatel navrhuje napadené usnesení krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti především namítá, že pokud lékaři stěžovateli stanovují nějaká omezení pro výkon povolání, není to v souvislosti s přiznanou nemocí z povolání, ale s jeho aktuálním zdravotním stavem. To zejména z toho důvodu, že obě napadená rozhodnutí Okresního úřadu Pardubice se ve skutečnosti vztahují k posudkům, kterým stěžovateli nemoc z povolání přiznána nebyla.

Proto žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

V projednávané věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního a soudního spisu především konstatuje, že stěžovateli byla na základě akutní intoxikace čpavkem dne 18. 10. 2001 přiznána nemoc z povolání. Toto přiznání nemoci z povolání bylo následně zrušeno Posudkem o nepřiznání nemoci z povolání, který vydalo Centrum pracovního lékařství Nemocnice Pardubice dne 6. 8. 2002 dle § 7, § 3 odst. 2 písm. b) a přílohy vyhlášky

Ministerstva zdravotnictví č. 342/1997 Sb., kterou se stanoví postup při uznávání nemocí z povolání a vydává se seznam zdravotnických zařízení, která tyto nemoci uznávají. Tento posudek byl rozhodnutím Okresního úřadu Pardubice dne 11. 10. 2002 zrušen a vrácen k novému posouzení zdravotního stavu stěžovatele, neboť byl shledán rozpor mezi výsledky vyšetření na Klinice pracovního lékařství VFN Praha z června 2002 a předchozích vyšetření stěžovatele v Nemocnici Pardubice, kde mu bylo doporučeno vyšetření opakovat a vyčkat klinického průběhu v delším časovém období. Z odůvodnění předmětného rozhodnutí vyplývá, že stěžovatel dopisem ze dne 30. 9. 2002 oznámil, že se nedostaví na plánovanou kontrolu do Nemocnice v Pardubicích, a hodlá se nadále léčit v alergologické poradně v Hradci Králové. Stěžovatel se podle závěrů tohoto rozhodnutí měl podrobit novému lékařskému vyšetření, a pro případ, že by se novým vyšetřením nechtěl podrobit, bylo doporučeno, aby i v novém posudku bylo vycházeno z nálezu Kliniky pracovního lékařství VFN Praha z června 2002. Nový posudek ze dne 30. 10. 2002 opět stěžovateli nemoc z povolání nepřiznal a Okresní úřad Pardubice jej svým rozhodnutím ze dne 18. 11. 2002 potvrdil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že stěžovatel nová vyšetření odmítl, a Centrum pracovního lékařství Nemocnice Pardubice proto ve svém novém posudku vycházelo opět především z vyšetření na Klinice nemocí z povolání VFN Praha.

Z obsahu spisu také vyplývá, že v průběhu od přiznání nemoci z povolání dne 18. 10. 2001, přes období, kdy bylo toto přiznání nemoci z povolání zrušeno a nahrazeno Posudkem o nepřiznání nemoci z povolání, vydaným Centrem pracovního lékařství Nemocnice Pardubice dne 6. 8. 2002, a následně i dalším posudkem této instituce ze dne 30. 10. 2002, až po vydání přezkoumávaných rozhodnutí Okresního úřadu Pardubice, stěžovatel uplatňoval množství nejrozličnějších nesouhlasných námitek, které vyústily v podání žaloby proti oběma výše uvedeným rozhodnutím Okresního úřadu Pardubice. Tu Krajský soud v Hradci Králové, jak bylo již shora poznamenáno, usnesením, nyní napadeným kasační stížností, odmítl, a to s odkazem na ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné uvést, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měla či neměla být stěžovateli přiznána nemoc z povolání, a příp. tak řešit i s vlastním předmětem kasační stížnosti nesouvisející dílčí námítka, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

Předně je nutno uvést, že stěžovatel uplatnil především kasační důvod, obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., když namítá tak nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, s odkazem stěžovatele na nesprávný výklad ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s., provedený krajským soudem.

Proto také při právním posouzení projednávané věci Nejvyšší správní soud vycházel zejména právě z ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s., které bylo v daném případě krajským soudem aplikováno. Podle tohoto ustanovení, označeného marginální rubrikou „Kompetenční výluky“, jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, *„jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věci, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.“*

Jak vyplývá ze shora provedené rekapitulace, v projednávané věci bylo rozhodnuto o „nepřiznání nemoci z povolání“. Protože již z povahy věci je zjevné, že se při předmětném rozhodování jednalo o odborné medicínské hodnocení, byla tak naplněna část dílce citovaného zákonného ustanovení (vydání rozhodnutí záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu). S ohledem na znění tohoto ustanovení je proto nutno ještě zodpovědět otázku, zda toto rozhodnutí samo o sobě představovalo právní překážku výkonu povolání stěžovatele, jak stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti, když uvádí, že nemůže v konfrontaci s uváděným nálezem Kliniky nemocí z povolání VFN Praha z června 2002, z něhož napadená rozhodnutí vycházela, vůbec nalézt jakékoliv zaměstnání.

Nejvyšší správní soud akceptuje skutečnost, že v sociální realitě představují jednotlivé správní úkony a rozhodnutí toliko dílčí komponenty, utvářející celkovou situaci fyzických a právnických osob, ve které se tyto aktuálně nacházejí. Lze si tedy představit, že i rozhodnutí o nepřiznání nemoci z povolání, vycházející z odborného medicínské hodnocení, nazíráno v tomto kontextu, se v situaci stěžovatele z hlediska jeho postavení na trhu práce mohlo projevit, zejména pak za situace, pokud by sám toto rozhodnutí výslovně zpochybňoval ve spojení se svým výkladem závěrů předmětného nálezu Kliniky nemocí z povolání VFN Praha, a na tyto poukazyval jako na neodpovídající výslednému rozhodnutí o nepřiznání nemoci z povolání.

Nicméně, z hlediska právního by takovéto rozhodnutí (nutno znovu zdůraznit, že jde o rozhodnutí o „nepřiznání nemoci z povolání“) bylo významné jen tehdy, pokud by „samo o sobě“ představovalo právní překážku výkonu povolání stěžovatele. Tak tomu však zjevně není, a v konečném důsledku to netvrdí ani samotný stěžovatel. Ratio rozhodnutí o nepřiznání nemoci z povolání totiž míří přesně opačným směrem, než se domnívá stěžovatel. Nemá představovat právní překážku výkonu povolání, nýbrž (poněkud zjednodušeně) se svojí podstatou jedná o deklaratorní konstatování skutečnosti, že stěžovatel netrpí nemocí z povolání.

Výluka obsažená v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. plně koresponduje konstrukci přípustnosti návrhů k přezkoumání rozhodnutí správních orgánů, vydaných v oblasti veřejné správy. Podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. má žalobní legitimaci ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení

úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva,

nebo povinnosti; tyto úkony s. ř. s. označuje jako „rozhodnutí“. Žaloba je nepřipustná podle ustanovení § 68 písm. e) s. ř. s., domáhá-li se žalobce přezkoumání rozhodnutí, které je podle tohoto nebo zvláštního zákona z přezkumu vyloučeno. Ustanovení § 70 písm. a) s. ř. s. vylučuje ze soudního přezkumu úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími a podle písm. d) cit. ustanovení pak takové úkony, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

V daném případě se jedná o posudkový závěr zdravotnického zařízení, potvrzený okresním úřadem, o zdravotním stavu stěžovatele. In concreto pak o závěr, že stěžovatel, kterému byla původně přiznána nemoc z povolání pro akutní intoxikaci čpavkem, nemá žádné onemocnění, které by mohlo být hlášeno jako nemoc z povolání. Jeho vydáním však nedošlo k zásahu do jeho subjektivních oprávnění nebo povinností ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (ani ve smyslu § 244 odst. 2 občanského soudního řádu ve znění platném do 31. 12. 2002). Proto také s. ř. s. vylučuje (§ 70 písm. d/) ze soudního přezkumu rozhodnutí, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu, ledaže by zvláštní zákon výslovně zakotvil povinnost soudu i takové rozhodnutí přezkoumat. Taková úprava však pro oblast posuzování a uznávání nemocí z povolání přijata nebyla. Rozhodnutí o tom, zda určitá choroba je nemocí z povolání, je nepochybně rozhodnutím, které závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu. Otázky odborné (medicínské) vysoce převažují nad otázkami právními.

Za situace, kdy stěžovatel napadl rozhodnutí, jehož vydání záviselo výlučně na posouzení jeho zdravotního stavu, a které tím, že spočívá nikoliv v přiznání nemoci z povolání, ale naopak v nepřiznání nemoci z povolání (stěžovatel nemá již žádné onemocnění, které by mohlo být hlášeno jako nemoc z povolání), samo o sobě nemůže být, a také není překážkou výkonu povolání, zaměstnání atd., Nejvyšší správní soud dospívá k závěru, že Krajský soud v Hradci Králové interpretoval a aplikoval kompetenční výlukou obsaženou v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. správně, a kasační stížnost není důvodná.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud ještě poukazuje na obdobné závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 11. 3. 2003, sp. zn. 7 A 93/2002, a dále i Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 10. 7. 2001, sp. zn. III. ÚS 233/01, a s nimiž se zcela ztotožňuje.

Jestliže Nejvyšší správní soud shledal, že Krajský soud v Hradci Králové nepochybil, když žalobu v předmětné věci z uvedených důvodů jako nepřipustnou odmítl, potom je zřejmé, že již nepřicházelo v úvahu soudní přezkoumání napadených rozhodnutí tzv. ve věci. Tento závěr platí obdobně i pro řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud konstatuje, že o další námitce stěžovatele, uváděné s odvoláním na ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (tzn., že skutková podstata, z níž správní orgány v napadených rozhodnutích vycházely, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu, když stěžovatel uvádí, že napadená rozhodnutí se sice odvolávají na nález Kliniky nemocí z povolání VFN v Praze ze dne 10. 7. 2002, ale ve svých závěrech jsou v rozporu s tímto nálezem) již nijak nepřísluší rozhodovat.

Nejvyšší správní soud tak s ohledem na vše výše uvedené uzavírá, že v souzené věci stěžovatelem namítané důvody kasační stížnosti, podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1

písm. e) a b) s. ř. s., neshledal. Z procesní opatrnosti Nejvyšší správní soud zvažoval všechny námitky stěžovatele in eventum i ve vztahu k jiným zákonem upraveným stížnostním důvodům, avšak ani naplnění žádného z dalších důvodů kasační stížnosti v nijakém ohledu neshledal. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele, JUDr. Jana Pánková, byla ustanovena soudem, přiznal Nejvyšší správní soud podle § 35 odst. 7 a § 60 odst. 1 v návaznosti na § 120 s. ř. s. označenému zástupci za zastupování v řízení o kasační stížnosti odměnu, a to v celkové výši 3225 Kč, sestávající se z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. za tři úkony právní služby (á 1000 Kč - § 11 odst. 1 b/ ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f/ cit. vyhlášky) a tří režijních paušálů (á 75 Kč - § 13 odst. 3 téže vyhlášky).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

